

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 26.02.1976, sp. zn. 4 Cz 3/76, ECLI:CZ:NS:1976:4.CZ.3.1976.1

Číslo: 15/1979

Právní věta: Ak súd ukladá organizácii povinnosť zaplatiť úroky z omeškania v prípade, že nebol včas a riadne uspokojený nárok pracovníka na náhradu straty na zárobku, musí mať na zreteli, že túto náhradu vypláca organizácia pravidelne raz za mesiac (§ 59 ods. 3 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb.) a že výplata tejto náhrady súvisí i so splatnosťou mzdy (§ 120 Zák. práce).

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 26.02.1976

Spisová značka: 4 Cz 3/76

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu, Organizace socialistické, Rozhodnutí soudu, Úroky

Předpisy: 65/1965 Sb. § 120
§ 256 54/1975 Sb. § 59

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 15/1979 sb. rozh.

Ak súd ukladá organizácii povinnosť zaplatiť úroky z omeškania v prípade, že nebol včas a riadne uspokojený nárok pracovníka na náhradu straty na zárobku, musí mať na zreteli, že túto náhradu vypláca organizácia pravidelne raz za mesiac (§ 59 ods. 3 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb.) a že výplata tejto náhrady súvisí i so splatnosťou mzdy (§ 120 Zák. práce).

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 26. 2. 1976, [4 Cz 3/76](#))

Žalobca uplatnil žalobou proti žalovanej organizácii nárok na odškodnenie pracovného úrazu, ktorý utrpel 15. 7. 1971 a po ktorom aj naďalej pracoval (bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia a stratu na zárobku počas práceneschopnosti i po jej ukončení. Úroky z omeškania žiadal až v podaní, ktoré došlo súdu neskôr než žaloba a ktoré bolo treba v tomto zmysle považovať za rozšírenie žaloby podľa ustanovenia § 95 O. s. p.

Okresný súd v Leviciach rozsudkom uložil žalovanému, aby zaplatil žalobcovi sumu 23 731 Kčs s 3 úrokmi od 27. 1. 1975 do zaplatenia; úroky z omeškania priznal odo dňa vyhlásenia rozsudku.

Krajský súd v Bratislave zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a priznal žalobcovi iba 1198,90 Kčs s 3 úrokmi od právoplatnosti rozsudku.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že výrokmi uvedených rozsudkov obidvoch stupňov o úrokoch z omeškania bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Účastník, ktorého peňažný nárok nebol včas a riadne uspokojený, môže podľa ustanovenia § 256 ods. 2 Zák. práce (v úplnom znení vyhlásenom pod č. 55/1975 Zb.) požadovať úroky z omeškania vo výške určenej pre občianskoprávne vzťahy. Výška týchto úrokov je 3 ročne (§ 1 ods. 1 vyhlášky č. 45/1964 Zb.). Včasným uspokojením v zmysle ustanovenia § 253 ods. 2 Zák. práce sa v prípadoch, keď nie je čas uspokojenia nároku určený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí alebo dohodnutý, rozumie uspokojenie do troch dní odo dňa, keď oprávnený o uspokojenie požiadal.

Súdy obidvoch stupňov v prejednávanej veci pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania podľa týchto ustanovení dôsledne nepostupovali a súčasne nezisťovali v zmysle ustanovení § 6 a § 120 ods. 1 O. s. p. čo najúčelnejšie a najúplnejšie skutočný stav veci.

Odhliadnúc od toho, že pre nedostatok dôvodov nie sú výroky rozsudkov o úrokoch dobre preskúmateľné, je už z doterajšieho obsahu spisov zrejmé, že žalovaný bol o uspokojenie nároku na odškodnenie pracovného úrazu požiadaný najneskôr 8. 5. 1973 (keď mu bola doručená žaloba) a preto bol povinný dovtedy splatné sumy uspokojiť najneskoršie 11. 5. 1973. Pokiaľ sa tak nestalo, bol podľa ustanovenia § 256 ods. 1 Zák. práce v omeškaní a priznanie úrokov z omeškania z celej priznanej sumy iba od 27. 1. 1975 bolo potom v rozsudku súdu prvého stupňa v rozpore s ustanovením § 256 ods. 2 Zák. práce.

Ak by bol súd prvého stupňa zisťoval, kedy sa podľa uvedeného ustanovenia dostal žalovaný do omeškania (vrátane toho, či pred podaním žaloby žalobca žalovaného inak o uspokojenie nároku nepožiadaval), bol by si nutne musel ďalej uvedomiť i skutočnosť, že náhrada za stratu na zárobku sa podľa ustanovenia § 60 vtedy platného vládneho nariadenia č. 66/1965 Zb. (v znení nariadenia vlády ČSSR č. 60/1972 Zb.) mala vyplácať raz mesačne. /1/ Potom bolo treba prihliadať obdobne i na ustanovenie § 120 ods. 1 Zák. práce o výplatných termínoch jednotlivých mesačných náhrad straty na zárobku. V dôsledku toho sa nemohla žalovaná organizácia napr. dostať už 27. 1. 1975 do omeškania s náhradou za stratu na zárobku za január 1975 (i tá bola totiž započítaná do úhrnnej náhrady 18 356 Kčs).

Z uvedených dôvodov je nesprávny i výrok odvolacieho súdu o povinnosti platiť úroky z omeškania zo sumy 1198,90 Kčs od právoplatnosti rozsudku. Deň právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu je závislý len na okolnosti doručenia rovnopisu písomného vyhotovenia rozhodnutia tohto súdu a nemá význam pri omeškaní dlžníka, viazaného na požiadanie veriteľa o uspokojenie. Okrem toho odvolací súd sa zmenou výroku o istine dotkol i úrokov z omeškania zo žalovaným zaplatenej sumy, pričom nebolo zistené, či žalovaný príslušné úroky v celom rozsahu uhradil. Na skutočnosť, že sa tak nestalo, mohol odvolací súd pritom usudzovať z rozdielneho hodnotenia rozsahu zodpovednosti (žalovaná organizácia vypočítala sumu za predpokladu zbavenia sa zodpovednosti z 20, zatiaľ čo odvolací súd uznal toto zbavenie sa zodpovednosti iba v rozsahu 15).

Súdy obidvoch stupňov porušili zákon v ustanoveniach § 6 a § 120 ods. 1 O. s. p. (odvolací súd i v ustanoveniach § 211 a § 220 O. s. p.) a v ustanoveniach § 253 ods. 2 a § 256 ods. 1 a 2 Zák. práce v znení vyhlásenom pod č. 42/1970 Zb.

1) Teraz pozri ustanovenie § 59 ods. 3 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb.